

Evaluering af optagelsessamtalerne på læreruddannelsen Optaget 2015

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser

Danske Professionshøjskoler

University Colleges Denmark

Evaluering af optagelsessamtalerne på læreruddannelsen - optaget 2015

Udgivet af

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 7231 7800
E-mail: uds@uds.dk
www.ufm.dk

Foto

Carsten Lundager

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 87-92962-55-6

Indhold

1. Indledning	4
1.1 Baggrunden for det nye optagelsessystem	4
1.2 Tilvirkningen af og organiseringen omkring det nye optagelsessystem	4
1.3 Rapportens forfattere	6
2. Optagelsessamtalerne på læreruddannelsen	7
2.1 Indholdsdomæner	7
2.2 Interviewstationer	8
2.3 Pointgivning	9
2.4 MMI-konceptet i kontekst af den danske læreruddannelse	9
3. Evalueringsdesign	11
3.1 Analyse I: Input-output effekter	11
3.2 Analyse II: Analyse af brugeroplevelsen	11
3.3 Analyse III: Procesanalyse	12
3.4 Evaluering af forsøg med interviewkonceptet	13
4. Evalueringsresultater og anbefalinger	14
4.1 Optagelsessystemets umiddelbare effekter	14
4.2 Det grundlæggende interviewkoncept	15
4.3 Validiteten i interviewkonceptet	18
4.4 Reliabiliteten i interviewkonceptet	20
4.5 Arbejdsgangene i optagelsesprocessen	22
5. Metode	24
5.1 Statistisk input-output-analyse	24
5.2 Analyse af brugeroplevelsen	24
5.3 Procesanalyse	25

1. Indledning

Denne rapport er udarbejdet i et samarbejde mellem Styrelsen for Videregående Uddannelser og Danske Professionshøjskoler. Rapporten indgår som et led i opfølgingsarbejdet på implementeringen af den nye læreruddannelse, som havde sit første optag i 2013.

Denne rapport tager udgangspunkt i optaget på læreruddannelsen i 2015, og bygger videre på vores viden om og vurderinger af konceptet for samtalerne, implementeringen og så vidt muligt effekten af den del af det nye optagelsessystem. Endvidere inddrages data fra studerende optaget på uddannelsen tidligere år, bl.a. i forhold til frafald og med hensyn til de studerendes oplevelser af optagelsessystemet set i lyset af deres erfaringer fra studiet.

På baggrund af den samlede evaluering for optaget 2015 vurderes det, at det nye optagelsessystem overordnet set er velfungerende og bør fortsættes. Evalueringen indeholder desuden en række anbefalinger angående det videre arbejde med optagelsessamtalerne. Nogle af anbefalingerne retter sig mod optagelsesrunden for 2016, og andre anbefalinger lægger op til et mere grundigt og tidskrævende udviklingsarbejde. Endelig er nogle af anbefalinger gentaget fra evalueringen fra tidligere år.

1.1 Baggrunden for det nye optagelsessystem

Regeringen (S, SF, R), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti indgik den 1. juni 2012 en aftale om reform af læreruddannelsen. Formålet med aftalen er at sikre en fagligt stærkere og mere attraktiv læreruddannelse og at hæve barren for de lærere, der skal løfte morgendagens folkeskole.

Af aftalen fremgår det, at forligspartierne bag reformen ønsker, at den nye læreruddannelse nyder større prestige og anerkendelse. Forligspartierne ønsker endvidere, at den nye læreruddannelse i væsentlig mindre grad end tidligere præges af et stort frafald. Der er endvidere en forventning om, at den nye uddannelse skal være mere studieintensiv og fagligt krævende end tidligere.

Disse mål for den nye læreruddannelse forventes blandt andet realiseret igennem en nytænkning af adgangs- og optagelseskravene til læreruddannelsen. Det nye system indebærer, at fra og med optaget 2013 kan ansøgere kun blive direkte optaget på læreruddannelsen igennem kvote 1, såfremt de har et gennemsnit fra den adgangsgivende eksamen på minimum 7,0. Alle andre ansøgere, inklusiv ansøgere som optages på baggrund af individuel kompetencevurdering, kan kun blive optaget på baggrund af optagelsessamtale via ansøgning gennem kvote 2.

Målet med det nye optagelsessystem er at sikre, at kun motiverede og fagligt kvalificerede ansøgere finder optagelse på den nye læreruddannelse.

1.2 Tilvirkningen af og organiseringen omkring det nye optagelsessystem

Af reformaftalen fremgår det, at det er professionshøjskolernes eget ansvar at fastsætte indhold og omfang af optagelsessamtalerne. Det er også professionshøjskolernes faglige vurdering, om en ansøger kan blive optaget på læreruddannelsen på baggrund af optagelsessamtalen.

Konceptet for optagelsessamtalerne blev udviklet i en projektgruppe bestående af fagfolk, administratører og ledere udpeget af Danske Professionshøjskoler Rektorkollegium og af embedsfolk fra den daværende Styrelse for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte. Denne gruppe blev senere til styregruppen.

Efter indstilling fra projektgruppen udstedte Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser *Vejledning om optagelsessamtaler på læreruddannelsen* (VEJ nr. 9002 af 3. januar 2013), der dannede grundlag for professionshøjskolernes implementering af samtalerne. Siden er vejledningen i flere omgange blevet præciseret, senest i 2015 (VEJ nr. 10364 af 28. august 2015).

Nedenstående faktaboks viser, hvordan arbejdet med optagelsessamtaler er organiseret.

ORGANISERING

Styregruppen

Denne gruppe har det overordnede ansvar for vurderingen og videreudviklingen af optagelsessystemet:

- Tove Hvid, dekan, UCC
- Hans Tauman, studiechef, UC SYD
- Fie Høyrup, lektor, studievejleder, UCC
- Birgitte Nørrelund, uddannelseschef, UCL
- Christian Dalby, formand, Lærerstuderendes Landskreds
- Lars Bo Henriksen, chefkonsulent, Styrelsen for Videregående Uddannelser
- Alan Klæbel Weisdorf, specialkonsulent, Styrelsen for Videregående Uddannelser

Den administrative gruppe

Denne gruppe har ansvaret for at sikre sammenhæng til det administrative supportsystem og for videreudviklingen af LUBOSS (Læreruddannelsens booking- og scoresystem):

- Philip Hansen, studieadministrationsleder, UCL
- Morten Permin, studieadministrationschef, UCC

Den faglige ekspertgruppe

Denne gruppe har ansvaret for at udarbejde det materiale, som danner grundlag for de konkrete interview, for kvalificeringen af interviewerne og for udviklingsprojekter knyttet til selve interviewkonceptet:

- Lisbet Hastrup Clausen, lektor, VIA
- Maja Damkier, lektor, studievejleder, UCL
- Fie Høyrup, lektor, studievejleder, UCC

I tillæg til de tre faste grupper nedsættes en evalueringsgruppe hvert år, som står for dataindsamling og analyse i forhold til årets evalueringskommissorium og den endelige rapportskrivning.

1.3 Rapportens forfattere

Rapporten er udarbejdet af chefkonsulent Hanna Mølgaard (VIA), Studieleder Susanne Eskildsen (UCL) og Lektor Leif Vibild (VIA) fra professionshøjskolesektoren, og fra Styrelsen for Videregående Uddannelser specialkonsulent Anne-Katrine Lefmann, fuldmægtig Lotte Vinkel Hansen og specialkonsulent Alan Klæbel Weisdorf.

Evalueringens anbefalinger er udarbejdet af styregruppen med sparring fra evalueringsgruppen, den faglige ekspertgruppe samt den administrative arbejdsgruppe.

2. Optagelsessamtalerne på læreruddannelsen

Optagelsesmodellen for den danske læreruddannelse er inspireret af det såkaldte Multiple Mini Interview-koncept (MMI). MMI-konceptet er oprindeligt udviklet i Canada med henblik på at udvælge ansøgere til optag på medicinstudiet. MMI bygger på en anerkendelse af, at en ren akademisk selektionsmekanisme, forstået som rangering efter karaktergennemsnit, ikke er den bedste tilgang til at vælge de ansøgere ud, som efter endt studie bliver gode professionelle – i det canadiske tilfælde læger. I dansk kontekst er MMI-konceptet anvendt på flere af de sundhedsfaglige uddannelser på Syddansk Universitet (SDU).

Afsættet for MMI er ideen om, at interviewprocessen omkring optagelser bør være fokuseret i forhold til afdækningen af ansøgerens mangesidige evner og formåen, og at processen bør kunne kvantificeres med henblik på en objektiv sammenligning og rangering af ansøgere.

I MMI-konceptet sikres fokus via to greb. For det første identificeres de centrale aspekter, som ud fra et studie- og/eller professionsfagligt perspektiv vurderes at være vigtige for enhver ansøger. Disse aspekter kaldes indholdsdomæner og er beskrevet nedenfor. For det andet sikres fokus ved, at interviewprocessen er delt op i flere mindre mini-interview, såkaldte stationer, hvor ansøgeren udelukkende vurderes i forhold til et indholdsdomæne eller et udsnit af indholdsdomænerne.

Kvantificeringen sikres via anvendelsen af den samme pointskala, hvor den studerende for hvert indholdsdomæne vurderes på en skala fra 1 til 7. Scoren '1' er den utilfredsstillende præstation mens '7' udtrykker en fremragende præstation.

2.1 Indholdsdomæner

Implementeringen af MMI-konceptet på læreruddannelsen bygger på seks indholdsdomæner: 'motivation', kognitiv formåen', 'samarbejdsevne og personlig integritet', 'kommunikationsevne', 'etisk formåen' og 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering'. Det er styregruppens vurdering, at disse domæner giver en bredspektret og substantiel afdækning af de kompetencer, som er grundlaget for en succesrig gennemførelse af læreruddannelsen. Det er ligeledes styregruppens opfattelse, at optagelsessamtalerne medvirker til at skabe klarhed over forventningerne til studerende på læreruddannelsen.

Domæne 1: Motivation

Motivation er afgørende for lærerarbejdet og for læreruddannelsen, fordi motivation er en forudsætning for den studerendes engagement og vedholdenhed og dermed et centralt parameter for gennemførelse af studiet.

Domænet fokuserer på ansøgers motivation for at søge ind på lærerstudiet. Ansøger skal kunne gøre sig overvejelser over, hvad vedkommende ønsker at opnå med lærerstudiet, egen lærerprofil og skolen som arbejdsplads i relation til lærerfaglige problemstillinger.

Domæne 2: Kognitiv formåen

At kunne forholde sig analytisk og reflekteret til en given situation, en problemstilling eller en tekst er centralt for lærerarbejdet og for læreruddannelsen.

Domænet fokuserer på ansøgers evne til at forholde sig ræsonnerende, kritisk reflekteret og problemløsende til en given sagsfremstilling. Der fokuseres tillige på ansøgers evne til at overskue og prioritere information.

Domæne 3: Samarbejdsevne og personlig integritet

At kunne samarbejde og fremstå med personlig integritet er en forudsætning for at kunne indgå i professionelle relationer, og det er ligeledes en væsentlig del af studiekulturen i læreruddannelsen. Samarbejdsevner vurderes som vigtige for ansøgers trivsel og udvikling og for det videre arbejde som lærer.

Domænet fokuserer på ansøgers evne til perspektivtagning og samarbejde. Endvidere fokuseres på om ansøger forstår betydningen af samarbejde mellem mennesker med forskellige roller. Der fokuseres desuden på, om ansøger demonstrerer indsigt i egne styrker og svage sider og formår at reflektere herover.

Domæne 4: Kommunikationsevne

At kunne kommunikere og udtrykke sig præcist og hensigtsmæssigt i forskellige kontekster er en central del af lærerprofessionen og dermed også af det at være lærerstuderende.

Domænet fokuserer på ansøgers evne til at kommunikere og argumentere ud fra en given problemstilling. Der fokuseres desuden på, at ansøger kan kommunikere med respekt og empati. Endelig lægges der vægt på ansøgers evne til at udtrykke sig i et præcist, nuanceret og formidlingsbevidst sprog.

Domæne 5: Etisk formåen

Arbejdet med etiske problemstillinger er en uundgåelig del af lærerens arbejde, og det fordrer problemsensitivitet og refleksiv formåen. I læreruddannelsen vil arbejdet i fagene kræve, at den studerende kan forholde sig ansvarsbevidst til etiske dilemmaer og udfordringer.

Domænet fokuserer på ansøgers evne til at identificere og forholde sig til etiske problemstillinger, konkret og principielt. Der lægges vægt på, at ansøger kan reflektere nuanceret over dilemmaer forbundet med skolen og lærerens virke.

Det understreges, at det ikke er ansøgerens egne etiske grundopfattelser, der er i fokus

Domæne 6: Faglig tekstforståelse og teksthåndtering

At læse og skrive faglige tekster med forståelse og nuanceret refleksion er en central del af lærerstudiet og lærerprofessionen.

Domænet fokuserer på ansøgers evne til at læse, forstå og håndtere faglige tekster. Der fokuseres på ansøgers evne til sagligt at kunne forholde sig til tekster og på ansøgers evne til at skabe overblik over og udvise forståelse for faglige teksters indhold, synspunkter og nuancer. Der fokuseres endvidere på ansøgers evne til at udtrykke sig i forhold til faglige genrer i et korrekt og sikkert sprog; mundtlig og/eller skriftligt.

2.2 Interviewstationer

For optagelsessamtalerne ved optaget 2013 blev indholdsdomænerne opdelt på to interviewstationer. Den ene station afdækkede indholdsdomænerne 'motivation', 'samarbejdsevne og per-

sonlig integritet' og 'etisk formåen'. Den anden station afdækkede indholdsdomænerne 'kognitiv formåen', 'kommunikationsevne' og 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering'. Denne opdeling har været fastholdt siden.

2.3 Pointgivning

I forbindelse med optagelsessamtalerne foretages der for hvert indholdsdomæne individuelle separate vurderinger af ansøgerens præstation. Ansøgerens præstation vurderes på den oprindelige MMI-skala som udløser mellem 1 og 7 point. Foranlediget af anbefalingerne fra evalueringen af optagelsessamtalerne for 2013 blev skalaens bedømmelsespunkter udfoldet og omdøbt i forbindelse med optaget 2014 (se faktaboks nedenfor).

De seks dimensioner betyder, at ansøgeren på baggrund af optagelsessamtalerne opnår en samlet score på mellem 6 og 42 point.

I tillæg til scoren fra samtalerne får ansøgeren point svarende til 1,5 gange det adgangsgivende karaktergennemsnit (i alt mellem 3,0 og 10,4 point). Ansøgere uden adgangsgivende uddannelse og ansøgere med ikke-omregnelig adgangsgivende uddannelse fra udlandet får 3,0 point svarende til et gennemsnit på 2,0.

VURDERINGSSKALA

- 1 gives for den utilfredsstillende præstation
- 2 gives for den ujævne præstation
- 3 gives for den jævne præstation
- 4 gives for den middelhøje præstation
- 5 gives for den høje præstation
- 6 gives for den fortrinlige præstation
- 7 gives for den fremragende præstation

Dermed løber den samlede pointskala fra 9,0 til 52,4 point. Det blev besluttet, at ansøgeren skulle opnå en samlet score på mindst 30 point for at blive vurderet egnet til en ledig studieplads. Hvis ansøgeren har under 30 point afvises vedkommende, som det efterfølgende år må søge og gå til optagelsessamtale igen.

På uddannelsessteder, hvor der er flere ansøgere end studiepladser, kan ansøgeren risikere, at 30 point eller mere ikke er tilstrækkeligt til at blive optaget på uddannelsesstedet. I det tilfælde vil ansøgeren formelt blive behandlet, som havde vedkommende et utilstrækkeligt gennemsnit.

2.4 MMI-konceptet i kontekst af den danske læreruddannelse

Anvendelsen af MMI-konceptet i konteksten af den danske læreruddannelse adskiller sig kvalitativt og kvantitativt i forhold til anvendelsen i den oprindelige canadiske kontekst og på SDU. Hvor udvælgelsen på medicinstudiet på SDU angår selektionen blandt ansøgere med stærke akademiske forudsætninger, sker selektionen på læreruddannelsen i forhold til en anden profil af ansøgere, der er defineret ved, at de ikke levede op til karakterkravet om mindst 7,0 i ad-

gangsgivende gennemsnit. Der er således i lige så høj grad tale om en frasortering af de ikke-studieegnede som en tilvalgsmechanisme af de bedst kvalificerede ansøgere.

Kvantitativt er der tale om en betydelig population, som skal vurderes ved optagelsesprøverne på læreruddannelsen, endvidere sker vurderingen af ansøgerne på vegne af hele sektoren og ikke blot for institutionen.

Dertil kommer, at selve grundkonceptet af faglige og praktiske hensyn er blevet tilpasset konteksten for læreruddannelsen i Danmark. Det gælder antallet af interviewstationer, hvor der som nævnt anvendes to stationer til seks indholdsdomæner, hvor konceptets hovedregel er én station per indholdsdomæne. Til gengæld er der afsat mere tid til hvert interview. På læreruddannelsen er der afsat 15 min til hver interviewstation, mens der i grundkonceptet typisk kun afsættes 5 min per interviewstation. Som noget særligt i anvendelsen af konceptet på læreruddannelsen, gjaldt det endvidere, at den studerendes adgangsgivende karakter skulle indregnes i optagelsessamtalens kvantitative point-resultat.

3. Evalueringsdesign

Evalueringsrapporten for optaget 2015 bygger på tre overordnede analysetilgange: en statistisk input-output-analyse, en brugeranalyse med fokus på studerende og ansøgere, og en procesanalyse, med fokus på interviewere. Dertil har den faglige ekspertgruppe gennemført en evaluering af deres eksperimenter med interviewkonceptet.

De enkelte analyser er præsenteret i rapportens bilag, og det metodiske grundlag for analyserne er beskrevet i kapitel 5.

3.1 Analyse I: Input-output effekter

Den første analyse undersøger kvantitativt input-output effekter af optagelsessamtalerne. Formålet med denne delanalyse er at kortlægge forskellige forhold omkring ansøgere, pointgivning og frafald.

Denne analyse trækker overvejende på statistisk materiale fra KOT, det studieadministrative system, SIS og fra professionshøjskolernes administrative system for optagelsessamtalerne, LUBOSS.

ANALYSE 1: UNDERSØGELSESPØRGSMÅL

- Hvad er karakterprofilen for de optagne i 2015 sammenlignet med årene 2012-2014?
- Hvilke sammenhænge er der mellem scoren i optagelsessamtalerne og forskellige baggrundsvariable: køn, alder, uddannelsesbaggrund, karaktergennemsnit og uddannelsessted?
- Hvilke sammenhænge er der mellem deltagelse/ikke-deltagelse i optagelsessamtalerne og forskellige baggrundsvariable: køn, alder, uddannelsesbaggrund, adgangsgivende karaktergennemsnit?
- Hvilken betydning har optagelsessamtalerne samlet set haft for fastholdelse/frafald i løbet af 1. studieår?
- Hvilken betydning har optagelsessamtalerne haft for det faglige niveau ved kompetencemålsksamenerne på 1. studieår?

3.2 Analyse II: Analyse af brugeroplevelsen

Den anden analyse undersøger, hvordan forskellige brugere oplever optagelsessamtalerne. Formålet med denne delanalyse er at danne et billede af betydningen af optagelsessamtalerne for ansøgenes oplevelse af læreruddannelsen og dannelsen af de studeredes identitet. Analysen

afsøger også, ansøgernes oplevelse af interviewkonceptet som selektionssystem for adgangen til læreruddannelsen.

Denne analyse bygger på en række fokusgruppeinterview og surveys blandt ansøgere og studerende optaget årgang 2015.

ANALYSE 2: UNDERSØGELSESPØRGSMÅL

- Oplevelse af relevans: I hvilket omfang vurderer de interviewede, at interviewkonceptet samlet set og hvert af de enkelte indholdsdomæner er relevant som bestemmende for adgangen til læreruddannelsen?
- Oplevelse af validitet I: I hvilket omfang vurderer de interviewede, at samtalekonceptet er meningsfuldt i forhold til at afdække hvert af de seks indholdsdomæner?
- Oplevelse af validitet II: I hvilket omfang vurderer de interviewede, at optagelsessamtalen i praksis gav dem reel mulighed for at demonstrere deres beherskelse af de seks domæner?
- Oplevelse af proces: I hvilket omfang vurderer de interviewede, at der var klarhed om proces og forventninger i forbindelse med optagelsessamtalerne?
- Hvilken betydning anvendelsen af optagelsessamtaler (a) har betydning for ansøgernes oplevelse af læreruddannelsen, og (b) formationen af studenteridentiteter på læreruddannelsen.

3.3 Analyse III: Procesanalyse

Den tredje analyse undersøger processen omkring optagelsessamtalerne. Formålet med denne delanalyse er, at vurdere selve interviewkonceptet som anvendeligt selektionsformat.

Denne analyse bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt alle interviewere.

ANALYSE 3: UNDERSØGELSESPØRGSMÅL

- Relevans: I hvilket omfang vurderes hvert af de seks indholdsdomæner som meningsfulde indikatorer for studieegnethed i forhold til læreruddannelsen?
 - Validitet: I hvilket omfang vurderes interviewkonceptet i stand til at afdække de interviewedes beherskelse af hvert af de seks indholdsdomænerne?
 - Reliabilitet: I hvilket omfang vurderes interviewkonceptet at kunne danne grundlag for konsistente point-bedømmelser af de interviewedes beherskelse af hvert af de seks indholdsdomæner?
-

3.4 Evaluering af forsøg med interviewkonceptet

Evalueringen indeholder resultater og anbefalinger fra et udviklingsarbejde vedrørende interviewkonceptet for optagelsessamtalen ved læreruddannelsen. Udviklingsarbejdet har særligt fokus på, hvordan man i konstruktionen af interviewstationer kan bedømme ansøgernes evne til samarbejde. Ligeledes adresserer udviklingsarbejdet selve konstruktionen af konceptet, dvs. kombinationen af domæner og stationer. Analysen bygger på observationer fra forsøgene og interview med de deltagende i forsøget.

Resultaterne fra udviklingsarbejdet indgår ikke direkte i denne rapport, da denne angår evalueringerne af det eksisterende system. Tilbagemeldingerne fra eksperimentet er indgået i styregruppens drøftelser af årets anbefalinger med henblik på at overveje, hvordan der kan arbejdes videre med interviewkonceptet. Evalueringen af udviklingsarbejdet fremgår af rapportens bilag 5.

4. Evalueringsresultater og anbefalinger

Evalueringerne fra optaget 2013 og 2014 viste, at det nye optagelseskoncept blev godt modtaget af interviewere og undervisere på læreruddannelserne. Dette indtryk går igen i årets evaluering.

I de følgende underafsnit bliver de centrale resultater fra alle analyserne i evalueringen præsenteret (selve analyserne kan findes i rapportens bilag). Først præsenteres de umiddelbare effekter af indførelsen af det nye optagelsessystem, derefter følger resultater knyttet til det grundlæggende interviewkoncept, validitet og reliabilitet. Til hver del er knyttet styregruppens anbefalinger.

4.1 Optagelsessystemets umiddelbare effekter

Optagelsessamtalerne har været en medvirkende årsag til, at såvel ansøgningen som optaget på læreruddannelsen har ændret sig med indførelsen af optagelsessamtalerne.

Hovedkonklusioner fra analysen af ansøgningsdata for ansøgere for årene 2011 til 2015, der har søgt mindst én læreruddannelse, fremgår af neden stående faktaboks.

ANSØGERE OG OPTAGNE

- Efter flere år med svigtende søgning er antallet af 1. prioritetsansøgere steget. I 2015 modtog professionshøjskolerne 2814 ansøgere. Det er en stigning på 16 pct. i forhold til 2014. Niveaulet ligger dog fortsat under 2012 og 2013
 - Antallet af optagne (excl. efteroptag) er også steget fra 2.235 til 2.372, hvilket svarer til en stigning på 6 pct. Optaget er dog fortsat betydeligt under niveauet for 2012, hvor 3.521 blev optaget. I den sammenhæng skal det bemærkes, at der sker et betydeligt efteroptag til uddannelserne
 - Andelen af optagne som havde læreruddannelsen som første prioritet er 93 pct., her af var andelen 90 pct. for ansøgere til optagelsessamtale og 95 pct. for ansøgere med 7,0 eller derover i gennemsnit. I 2012 var den samlede andel 86 pct.
 - Fordelingen af alder og køn er stort set uændret siden sidste år
 - Karaktergennemsnittet i 2015 for alle optagne ligger på 6,9, hvilket er det samme som i 2014. I 2012 og 2013 var karaktergennemsnittet hhv. 6,2 og 6,6. Andelen af optagne med et karaktergennemsnit på 7,0 eller højere er på 53,2 pct., hvilket er betydeligt højere end i 2012, hvor andelen var blot 34,8 pct.
-

Afviste ansøgere og ansøgere som ikke deltager i samtalerne

Den største frasortering sker fortsat inden samtalen. Blandt ansøgerne med under 7,0 i adgangsgivende karaktergennemsnit er der hele 17,7 pct., der ikke booker eller møder op til optagelsessamtale. Det går dog i den rigtige retning i forhold til 2014, hvor 20,6 pct. ikke benyttede deres mulighed for at komme til optagelsessamtale.

Tallene peger på, at interviewerne i 2015 har vurderet hårdere linje i forhold til de seneste år. I samtalerne blev 387 ansøgere (svarende til 18 pct. afvist), da deres samlede score lå under den fastsatte minimumsscore på 30 point. Dette er en mærkbar forskel i forhold til 2013 og 2014, hvor hhv. 10 og 13 pct. blev afvist.

Denne udvikling kan formentligt tilskrives den læringskurve, som implementeringen og anvendelsen af optagelsessystemet repræsenterer. For at understøtte dette har der de seneste år været fokus på at forberede interviewerne bedre til systemets funktion og forventning, gennem bl.a. kurser og en tilpasset pointskala.

Det bør desuden understreges, at en betydelig del af sorteringen fortsat sker, når ansøgerne skal tilmelde sig en optagelsessamtale. Det tyder på, at det at skulle booke og møde op til en optagelsessamtale er en transaktionsomkostning, som *i sig selv* fungerer i forhold til at sortere i ansøgerne i forhold til motivation. Med andre ord, ansøgere som møder op, er altså forholdsvis opsatte på at blive optaget på læreruddannelsen.

Sidste års brugerundersøgelse af de ansøgere, som udeblev eller undlod at booke en samtale, pegede ikke på en entydig årsag. Omkring halvdelen gav udtryk for, at læreruddannelsen var et fejlvalg, og at de ikke vil overveje denne uddannelse igen. Den anden halvdel udgøres af ansøgere, som enten har udsat beslutningen om at søge optag på læreruddannelsen for at prøve andre uddannelser først, eller som af forskellige årsager ikke fik meldt sig til i tide.

Samlet set frasorterede optagelsessystemet 856 ansøgere i forbindelse med optaget 2015, hvilket svarer til knap en tredjedel af det samlede antal ansøgere, som var omfattet af reglerne for optagelse igennem optagelsessamtaler. Af denne gruppe udgjorde selvsektionen 469 personer, svarende til godt 55 pct. af de frasorterede, mens de resterende knap 45 pct. blev afvist ved samtalerne.

4.2 Det grundlæggende interviewkoncept

Evalueringen skal tilvejebringe et videngrundlag, der kan danne grundlag for anbefalinger til, hvordan konceptet for optagelsessamtalerne kan udvikles, så det i højere grad matcher de uddannelsespolitiske mål om lavere frafald og højere faglighed, og hvordan det grundlæggende interviewkoncept generelt kan forbedres.

Effekt på frafald

Et af de centrale formål med det nye optagelsessystem til læreruddannelsen er at nedbringe frafaldet fra læreruddannelsen.

Med afsæt i optagene 2011 og 2012 på den gamle uddannelse og optagene 2013 og 2014 i den nye uddannelse har det i år været muligt at sige forholdsvis håndfast om udviklingen i frafaldet og den mulige kobling til optagelsessystemet.

Hvis man kigger på tværs af optagene 2011 og 2012 viser der sig et frafald i løbet af første studieår på hhv. 14 pct. for ansøgerne med et karaktergennemsnit på 7,0 eller derover og på 15 pct. for gruppen med et gennemsnit under 7,0. Det var altså før indførelsen af optagelsessamtalerne.

Hvis nu kigger på tværs af optagene for 2013 og 2014, kan man nu spore et skifte i frafaldet. Hvis man kigger på gruppen af ansøgere, som er blevet optaget på læreruddannelsen via optagelsessamtalerne, så ser vi nu et fald i frafaldet fra 16 pct. til 14 pct. på første studieår. Faldet er statistisk signifikant.

Det kan ikke umiddelbart eftervises, at denne positive udvikling skyldes optagelsessamtalerne. Men hvis man kigger på gruppen med 7,0 eller derover, og som derfor er kommet ind på uddannelsen uden optagelsessamtale, så er frafaldet på første studieår stort set det samme i forhold til perioden før indførelsen af optagelsessamtalerne. Hvis man betragter denne gruppe som 'kontrolgruppe', så kan man fremføre det argument, at det forhold, at faldet i frafald er isoleret til optagne via optagelsessamtaler, peger på, at samtalerne har en positiv effekt på fastholdelse/frafald.

Hvis man sammenholder frafaldstallene med de studerendes adgangsgivende karaktergennemsnit, viser det sig, at faldet i frafaldet er tydeligst blandt de studerende med de laveste karakterer. Det kunne tyde på, at optagelsessystemet har været effektivt i forhold til at skabe et bedre match mellem de optagne og læreruddannelsen.

Alt andet lige skal der i forhold til frafald tages det forbehold, at man samtidig med indførelsen af nyt optagelsessystem også er i gang med at implementere en ny læreruddannelse, bl.a. med en ny modulstruktur og større krav til de studerende i undervisning og prøver. Der er således store omstillinger i gang på landets læreruddannelser, hvilket man må formode, vil være en medvirkende faktor til frafald blandt de studerende.

Højere faglighed

Det nye optagelsessystem på læreruddannelsen skal dels signalere, at det ikke er alle forundt at blive uddannet til lærer. Dels skal systemet frasortere ansøgere, som ikke har de nødvendige kompetencer til at gennemføre studiet.

Den statistiske analyse af ansøgningsdata viser, at karaktergennemsnittet på de optagne er steget fra 6,2 i 2012 og 6,6 i 2013 til 6,9 i 2014 og 2015. Stigningen ses på alle udbudssteder. Effekten er primært opstået ved, at de fagligt svageste enten fravælger uddannelsen via selvselektion, eller ved at de afvises på deres samlede score til optagelsesprøven. Og dette kombineret med, at det er lykkedes at fastholde antallet af ansøgere og optagne med en adgangskvotient på 7,0 eller derover.

I dette års evaluering er der gennemført to forskellige statistiske test for at få blik for, om der også kan spores et fagligt løft i uddannelsen foranlediget af optagelsessamtalerne.

For det første er det undersøgt, om de studerende, som er optaget på baggrund af optagelsessamtaler, klarer sig forholdsvis bedre til kompetencemålsprøven i Almen Dannelse/Kristendomskundskab, Livsoplysning og Medborgerskab (AD/KLM) sammenlignet med tilsvarende gruppes præstation ved prøven i den forrige læreruddannelses fag Kristendomskundskab, Livsoplysning og Medborgerskab (KLM). Faget er udvalgt, da det i de fleste studieordninger ligger tidligt på uddannelsen, og derfor er det muligt at få relativt godt datagrundlag for vurderingen.

Denne opgørelse viser, at studerende som er optaget på baggrund af optagelsessamtaler er mindre tilbøjelige til at præstere til karakteren 2 og 4 ved prøven, og mere tilbøjelige til at præstere til karakteren 7 og 10. Der er mange forhold, der spiller ind i resultatet, men undersøgelsen peger på, at deltagelse i optagelsessamtaler kan forklare en del af variationen.

For det andet er det undersøgt, om selve pointfordelingen opnået ved optagelsessamtalerne har sammenhæng til den relative præstation ved AD/KLM prøven.

Denne opgørelse viser, at der er en signifikant sammenhæng mellem hvor godt den studerende klarede sig ved optagelsessamtalerne, og hvor godt vedkommende klarede sig ved kompetencemålsprøven. Dette peger dels på, at der kan spores en relevant sammenhæng mellem optagelsessamtalernes fokus i domænerne og den studerendes faglige studieegnhed. Dels peger det på, at optagelsessamtalerne som følge af denne sammenhæng *alt andet lige* sorterer de fagligst svageste fra.

Indholdsdomænernes relevans

Optagelsessamtalernes succes som mekanisme til at sortere ansøgere fra, som ikke har de nødvendige kvalifikationer til at gennemføre studiet, afhænger af, om det, som ansøgerne udvælges på, er relevant for læreruddannelsen.

For at kunne pege på mulige forbedringer af det grundlæggende interviewkoncept er det blevet undersøgt i hvilket omfang, hvert af de seks domæner vurderes som meningsfulde indikatorer for studieegnhed i forhold til læreruddannelsen.

I spørgeskemaundersøgelsen blandt interviewerne vurderer mellem 72 pct. og 97 pct., at de enkelte domæner i høj eller meget høj grad er relevante indikatorer for studieegnhed. Domænerne 'motivation', 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering' og 'kommunikationsevne' vurderes til at være de mest relevante domæner – hhv. 97, 96 og 94 pct. finder domænerne i meget høj eller høj grad relevante. Med forbehold for mindre udsving bekræftes indtrykket dermed fra de seneste års evalueringer.

Hvis man kigger på ansøgernes svar, viser sig et lignende mønster. 88 pct. af ansøgerne svarer, at optagelsessamtalen samlet set i meget høj eller høj grad er relevant i forhold til optagelsessamtaler. Blot 2 pct. vurderer, at optagelsessamtaler kun i mindre grad eller slet ikke er relevante. Ansøgernes vurderinger af de enkelte stationer varierer indbyrdes, således svarer hhv. 92 pct. og 77 pct. at domænerne på station 1 og station 2 i høj eller meget høj grad er relevante i forhold til optagelse på læreruddannelsen.

Tallene viser, at optagelsessamtalerne både internt på læreruddannelsen og eksternt blandt ansøgerne nyder stor legitimitet som selektionsmekanisme og opleves som både relevant og meningsfuld i forhold til optagelse på læreruddannelsen.

Bias i optagelsesmodellen?

Det er vigtigt for optagelsesmodellens legitimitet, at modellen ikke systematisk favoriserer særlige grupper af ansøgere. Årets evaluering viser i store træk samme mønster som sidste års evaluering.

Den statistiske effekt af karaktergennemsnittet svarer til, at ansøgerne scorer 0,6 point bedre ved optagelsesprøven hver gang deres adgangskvotient stiger med 1 point. Med andre ord, en ansøger med 6,0 i adgangskvotient vil forventeligt score 2-3 point mere ved optagelsesprøven end en ansøger med en kvotient på 2,0. Dette skal ses i lyset af, at optagelsesmodellen i forvejen honorerer hvert 1 point i adgangskvotient med en score på 1,5 point ved beregningen af den samlede pointscore. Den samlede effekt af adgangskvotienter er altså ca. 2,1 point, for hver gang adgangskvotienten stiger med 1.

Karaktereffekten er således signifikant men dog fortsat begrænset. Styregruppen vurderer fortsat ikke, at optagelsessamtalerne er redundant med det traditionelle karaktergennemsnit. Det er derfor fortsat vurderingen, at optagelsessamtalerne bibringer ny viden om den studerendes studieegnhed sammenlignet med en vurdering af karaktergennemsnittet alene. Som andre

data viser, lykkedes det ansøgere med meget lave adgangskvotienter at finde optag på uddannelsen, mens ansøgere med betydeligt højere adgangskvotienter ikke opnår de nødvendige 30 point.

Det kan konstateres, at mænd og kvinder klarer sig stort set lige godt i optagelsessamtalerne, og der kan ikke spores signifikante forskelle i forhold til baggrundvariablen *køn*.

BaggrundsvARIABLEN *alder* viser sig at have begrænset men signifikant betydning for ansøgers point ved selve optagelsessamtalerne, hvor pointscoren stiger en smule jo ældre ansøgeren er.

Det samme gælder adgangsgivende eksamen, hvor ansøgere med STX baggrund generelt klarer sig bedre end andre ansøgere (bortset fra ansøgere med 'andet adgangsgrundlag'). Her er det værd at bemærke, at opbakningen til optagelsesmodellen er høj på tværs af de adgangsgivende grundlag. Størst opbakning finder man blandt ansøgere fra HTX og HHX, hvor hhv. 78,9 og 78,8 pct. oplever, at de i høj eller meget høj grad for mulighed for at vise deres kompetencer. Ansøgere med HF-baggrund er de mest kritiske. Her er andelen 65,1 pct.

Den væsentligste baggrundsvARIABLE knytter sig ikke ansøgeren, men til *samtalestedet*. Når der kontrolleres for andre identificerede baggrundsvARIABLE viser det sig, at forskellene samtalestederne i mellem ikke kan forklares med forskelle i ansøgers profil (i forhold til disse baggrundsvARIABLE). Det er altså samtalestedet i sig selv, som har betydning for scoren, hvilket i princippet ikke burde være en forklarende faktor for variationen i scoren. Dette spørgsmål vil blive diskuteret nærmere i delafsnittet om reliabilitet.

DET GRUNDLÆGGENDE INTERVIEWKONCEPT - ANBEFALINGER

I forhold til det grundlæggende interviewkoncept anbefaler styregruppen på baggrund af evalueringresultaterne følgende:

- Det grundlæggende interviewkoncept baseret på Multiple-Mini-Interview modellen bør forsat danne grundlag for optagelsessamtalerne
- Den nuværende optagelsesprofil udtrykt i de seks indholdsdomæner fastholdes for optagelsesrunden i 2016
- Der gennemføres en evaluering af optagelsessamtalerne for 2016 med henblik på at følge optagelsessystemets effekter.

4.3 Validiteten i interviewkonceptet

Evalueringen har undersøgt, hvorvidt man med interviewkonceptet er i stand til at vurdere de kompetencer, som anses for væsentlige for ansøgers motivation og studieegnethed. Formålet er at udarbejde anbefalinger til, hvordan optagelsessamtalerne kan blive bedre til at måle ansøgers kompetencer inden for de seks indholdsdomæner.

Interviewkonceptet vurderes overordnet til at være en god metode til at afdække de interviewedes beherskelse af hvert af de seks indholdsdomæner.

Afdækning af domænerne

Som beskrevet ovenfor er der blandt interviewerne udbredt konsensus om, at de seks indholdsdomæner er relevante i forhold til at afdække ansøgernes forudsætninger for at gennemføre lærerstudiet med succes. Det er dog lige så vigtigt, at domænerne troværdigt kan afdækkes i interviewssituationen, og at de forskellige domæner meningsfuldt kan adskilles fra hinanden. Sidstnævnte er særligt vigtigt at have for øje, da optagelsesmodellen på læreruddannelsen forsøger at afdække mere end ét indholdsdomæne per interviewstation.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at domænerne falder i to grupper. Interviewerne er overvejende optimistiske med hensyn til hvorvidt interviewkonceptet kan anvendes til at afdække domænerne 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering', 'motivation' og 'kommunikationsevne'. Her vurderer hhv. 88, 81 og 76 pct. at interviewkonceptet i meget eller høj grad formår at afdække det pågældende domæne.

Mere kritisk forholder det sig med domænerne 'etisk formåen', 'samarbejdsevne og personlig integritet' og 'kognitiv formåen', hvor blot hhv. 55, 47 og 44 pct. vurderer, at konceptet i høj eller meget høj grad kan løfte opgaven. Det er dog kun hhv. 8, 14 og 4 pct. som vurderer, at det kun i mindre grad kan lade sig gøre, at anvende interviewkonceptet til at afdækker de pågældende domæner.

Mere positivt ser ansøgerne på sagen. Hvad angår interviewstation 1 og 2 vurderer hhv. 93 pct. og 80 pct. af ansøgerne, at samtalekonceptet i høj eller meget høj grad er meningsfuldt i forhold til at afdække domænerne.

Det positive indtryk går igen i fokusgruppe interviewene, hvor de studerende fremhæver det som positivt, at optagelsessamtalerne giver mulighed for at vise, at man faktisk er motiveret og kvalificeret til at blive optaget på læreruddannelsen.

Interview- og hjælpespørgsmål

I interviewernes forberedelsesmateriale er der udarbejdet en række obligatoriske interviewspørgsmål og frivillige hjælpespørgsmål, som skal understøtte, at interviewer systematisk får afdækket ansøgerens kvalifikationer i henhold til interviewstationens indholdsdomæner.

66 pct. af interviewerne vurderer, at interviewspørgsmålene i meget høj eller i høj grad er anvendelige til at afdække ansøgernes kompetencer indenfor domænerne. Sidste år var andelen 62 pct. Dermed stiller en betydelig del af interviewerne fortsat spørgsmål ved, om interviewspørgsmålene kan medvirke til sikre interviewkonceptets validitet.

Som det har været tilfældet de seneste år, er det fortsat kun ca. halvdelen interviewerne, som oplever, at hjælpespørgsmålene i meget høj grad eller i høj grad understøtter validiteten af interviewet.

Som det fremgår nedenfor i afsnittet om konceptets reliabilitet, udtrykkes denne skepsis omkring interviewspørgsmålenes anvendelighed, sig måske i den relativt begrænsede anvendelse af disse, hvilket er en central udfordring for konceptets reliabilitet.

Foranlediget årets og de seneste års evaluering anbefales det, at der på interviewkurserne fortsat sættes fokus på spørgeguidens krav og muligheder.

VALIDITETEN I INTERVIEWKONCEPTET - ANBEFALINGER

På baggrund af evalueringsresultaterne anbefaler styregruppen følgende anbefalinger med henblik på at styrke validiteten i interviewkonceptet:

- Der fortsættes med de to stationer à 15 min. hver for som udgangspunktet for optagelsesrunden i 2016
- Styregruppen giver mandat til den til udpegede ekspertgruppe til at udarbejde og implementere andre modeller for optagelsessamtalerne med henblik på at sikre større validitet i konceptet
- Det bør tilstræbes, at der gennemføres et forsøg med en tredje station med fokus på samarbejde. Afhængig af den juridiske hjemmel kan stationen evt. afvikles uden pointgivning
- Den udpegede ekspertgruppe udarbejder hvert år materiale med henblik på tekster, der rammer det rette kompleksitetsniveau, og som understøtter validiteten i prøvegrundlaget
- Det er fortsat behov for at understrege over for interviewerne, at et nøgleelement for såvel konceptets validitet som reliabilitet er, at interviewspørgsmålene konsekvent anvendes, og at hjælpespørgsmålene benyttes systematisk, når behovet opstår

4.4 Reliabiliteten i interviewkonceptet

For at kunne komme med anbefalinger til, hvordan der kan sikres stor grad af ensartethed i bedømmelsen af ansøgerne på tværs af bedømmere og uddannelsessteder, er det undersøgt, hvorvidt der er signifikante variationer i pointgivningen, samt hvordan interviewerne vurderer de rammer (f.eks. kursus og vejledninger), der skal sikre en konsistent pointgivning på tværs af udbudsstederne.

De statistiske data viser, at der er signifikant forskel på udmøntningen af pointskalaen på de forskellige prøvesteder. Som beskrevet ovenfor er 'samtalested' fortsat den baggrundvariabel, der har størst betydning for ansøgerens pointscore.

Gennemsnittet for hele landet ligger på 30,6 point. I disse tal er ikke medregnet point for karaktergennemsnit. Det er et fald i forhold til optaget 2013 og 2014, hvor gennemsnittet for hele landet var på hhv. 33,0 og 31,5 point.

Der foreligger fortsat en betydelig udfordring fremadrettet med at sikre et mere ensartet niveau for pointgivningen, ikke mindst i lyset af, at optagelsessystemet er et nationalt system, hvor scoren opnået på et prøvested er gældende for alle udbudssteder.

Med et landsgennemsnit på 30,6 point for en optagelsessamtale svarer dette til et gennemsnit på 5,1 point per indholdsdomæne på en skala mellem 1 og 7, hvor vurderingen '4' udtrykker middelprestationen. Dermed ligger pointgivningen fortsat i den høje ende af skalaen. Der er dog sket et fald i forhold til de seneste år, hvor gennemsnit var på hhv. 5,5 i 2013 og 5,3 i 2014. Der er også kommet en større variation i pointgivning ift. sidste år, da standardafvigelsen er steget fra 5,2 og 5,4 i hhv. 2013 og 2014 til 6,1 i 2015.

Vigtigt er det at fremhæve, at selvom pointgivningen forsat er i den høje ende af skalaen, har det skærpede fokus på bedømmelsen af ansøgernes præstation betydet, at en betydelig gruppe af ansøgerne (17 pct.) er blevet afvist, fordi de ikke opnåede de krævede 30 point (inkl. point for adgangskvotienten). Det skal også nævnes igen, at en betydelig del af ansøgerne valgte sig selv fra inden optagelsessamtalerne. Det kan overvejes om ikke disse ansøgere ville have været tilbøjelige til at trække gennemsnittet ned, hvis de havde gennemført samtalerne.

Det skal også nævnes, at over de tre optag med optagelsessamtaler er sket en vis kapacitetsopbygning i forhold til interviewkorpset. Således deltog 75 pct. af interviewerne i år også ved optagelsessamtalerne sidste år og 54 pct. var med ved første optag i 2013.

Interview- og hjælpespørgsmål

Som beskrevet ovenfor er der udarbejdet en række obligatoriske interviewspørgsmål og frivillige hjælpespørgsmål, som skal understøtte, at intervieweren systematisk får afdækket ansøgerens præstation i henhold til interviewstationens indholdsdomæner. Den systematiske anvendelse af disse spørgsmål er centralt for en ensartet behandling af ansøgerne og dermed for konceptets reliabilitet.

I forhold til de obligatoriske interviewspørgsmål blev disse anvendt i meget høj grad af 56 pct., i høj grad af 39 pct. og blot i nogen grad af 5 pct. I princippet burde alle interviewere anvende disse spørgsmål konsekvent, men det gælder altså kun for knap hver tredje af interviewerne, mens resten anvender spørgsmålene i forskellig grad. Det skal dog understreges, at interviewernes anvendelse af interviewspørgsmålene er forbedret gevaldigt i forhold til de tidligere optag. I 2014 var det blot 26 pct. som anvendte spørgsmålene i meget høj grad.

Samme positive udvikling ses i forhold til anvendelsen af de frivillige hjælpespørgsmål, hvor disse blev anvendt i meget høj grad af 20 pct., i høj grad af 25 pct. og blot i nogen grad af 45 pct. I 2014 var det blot 2 pct. som anvendte disse spørgsmål i meget høj grad.

Konsistent pointgivning

Det er en forudsætning for høj reliabilitet i optagelsessystemet, at der er en fælles forståelse af hvilken præstation, som knytter sig til skalaens forskellige trin. Systemet har været udviklet i to omgange. I forbindelse med optaget 2014 blev systemet forbedret ved, at betegnerne for karaktererne 1, 3, 5 og 7 blev suppleret med betegner for karakteren for 2, 4 og 6 point, således at hele pointskalaen var beskrevet.

I forbindelse med optaget 2015 blev der tilføjet uddybende vurderingskriterier for præstationer svarende til 1, 4 og 7 point, altså hhv. laveste, middel og højeste pointgivning. Dette tiltag vurderes af interviewerne som en hjælp.

Vurderingskriterierne blev brugt i meget høj eller høj grad af 89 pct. af interviewerne på station 1 og 87 pct. af interviewerne på station 2. For interviewere på begge stationer gælder det, at 83 pct. fandt vurderingskriterierne i meget høj eller høj grad anvendelige.

Der er dog fortsat udfordringer i forhold til interviewernes oplevelse af at kunne levere konsistente pointbedømmelser på tværs af præstationer inden for det samme domæne. På den ene side vurderer henholdsvis 66, 70 og 76 pct., at optagelsessamtalerne i meget høj eller høj grad danner grundlag for en konsistent pointbedømmelse af domænerne 'motivation', 'kommunikationsevne' og 'faglig tekstforståelse og teksthåndtering'. På den anden side er andelen blot 42, 45 og 50 pct. i forhold domænerne 'kognitiv formåen', 'personlig integritet og samarbejde' og 'etisk formåen'. Omvendt er det kun et fåtal af interviewerne, som vurderer, at konsistent pointgivning kun i mindre grad kan lade sig gøre.

RELIABILITETEN I INTERVIEWKONCEPTET - ANBEFALINGER

På baggrund af evalueringsresultaterne i interviewkonceptet anbefaler styregruppen følgende for at styrke interviewkonceptets reliabilitet:

- Interviewkurserne bør afholdes hvert år for at sikre kompetenceudvikling og konsistente bedømmelser. Kurset er centralt for sikring af reliabilitet på national plan
- Alle deltagende interviewere bør have deltaget i årets kursus
- Den udpegede ekspertgruppe udarbejder hvert år materiale med henblik på tekster, der sikrer størst mulighed ensartethed og som derfor styrker reliabiliteten i prøvegrundlaget
- Det bør tilstræbes, at årets prøvemateriale, helt eller delvist, inkluderes i interviewkurserne, således at interviewerne får lejlighed til at arbejde med materialet på kurset, før de skal anvende det til samtalerne
- Ekspertgruppen bør udpeges for en periode længere end ét år ad gangen
- Evalueringerne af optagelsessamtalerne bør indgå i interviewkurserne
- Den udpegede ekspertgruppe bør udforme en vejledende kompetenceprofil for interviewere

4.5 Arbejdsgangene i optagelsesprocessen

Der er ikke i år gennemført en særskilt analyse af optagelsesprocessen. Styregruppens anbefalinger bygger derfor på en drøftelse med den administrative gruppe og den faglige ekspertgruppe om erfaringerne med gennemførelsen af optagelsessamtalerne kombineret med tilbagemeldingerne fra brugerundersøgelserne. Der til kommer, at brugerundersøgelsen kort adresserer spørgsmålet om ansøgerenes oplevelse af optagelsesprocessen.

Information på hjemmesiden

Hjemmesiden *nylaereruddannelse.nu* vurderes til at være informativ og et godt sted at samle oplysningerne om både uddannelsen og optagelsessystemet.

I fokusgruppeinterviewene med de studerende blev det efterlyst, at der var øget information til nye ansøgere. De fremhæver, at deres egne fortællinger kan bidrage til at modvirke fordomme om uddannelsen og dermed styrke både uddannelsens og lærerprofessionens image.

Tilmelding

Godt 13 pct. af ansøgerne, som blev inviteret til optagelsessamtale, bookede den aldrig. Denne andel er faldet i forhold til tidligere år, hvor tallet var godt 17 pct.

I henhold til evalueringen fra sidste år peger ansøgerne generelt på, at selve bookingsystemet fungerer gnidningsfrit.

Brugernes oplevelse af processen

Adspurgt om deres oplevelse af optagelsesprocessens transparens angiver 75 pct. af ansøgerne, at de oplevede høj eller meget høj grad af klarhed. 4 pct. oplevede kun mindre grad af klarhed.

Knap 2/3 af de adspurgte oplevede, at der i høj eller meget høj grad var klarhed omkring forventninger, der blev stillet til dem ved optagelsessamtalerne. Blot 9 pct. responderede med i mindre grad eller slet ikke.

ANBEFALINGER TIL FORBEDRING AF ARBEJDSGANGENE I OPTAGELSESPROCESSEN

På baggrund af evalueringresultaterne anbefaler styregruppen følgende med henblik på at forbedre arbejdsgangene i optagelsesprocessen.

- Hjemmesiden *nylæreruddannelse.nu* bør gennemgå en grundlæggende revision med henblik på at sikre, at hjemmesiden understøtter målsætningen om at informere og tiltrække kvalificerede ansøgere. Arbejdet tænkes iværksat igennem Danske Professionshøjskoler
 - For at tage hensyn til internationale ansøgere bør der oprettes en forkortet version af hjemmesiden på engelsk med information om optagelsessamtalerne
 - Alle professionshøjskoler bør linke til den fælles hjemmeside
 - Der bør arbejdes med øget kvalitetssikring og udarbejdes klare retningslinjer for optagelsessamtaler via Skype
 - Der bør gennemføres en større evaluering af den administrative side af optagelsessystemet. Styregruppen vil udarbejde et udkast til undersøgelseskommissorium, og arbejdet tænkes iværksat igennem Danske Professionshøjskoler
-

5. Metode

Nedenfor beskrives den metodiske tilgang og datagrundlaget for evalueringens tre analyser.

5.1 Statistisk input-output-analyse

Analysens del 1, 2, 3 og 4 (jf. bilaget) tager udgangspunkt i det samlede dataudtræk fra professionshøjskolernes centrale samtalesystem LUBOSS, som er blevet sammenholdt med optagelsesstatus fra KOT pr. 1/10. Altså optaget 30. juli og efteroptaget i august. Datasættet er beriget med karakterdata og oplysninger om den mundtlige prøve i faget Almen dannelse: Kristendoms-kundskab, livsoplysning og medborgerskab fra professionsskolerne studieadministrative system SIS

Analysens del 5 (jf. bilaget) bruger data fra KOT for årene 2011-2015, men kun optaget pr. 30/7. Dette datasæt er beriget med frafaldsdata fra professionsskolerne studieadministrative system SIS.

5.2 Analyse af brugeroplevelsen

Survey-undersøgelsen med ansøgerne er gennemført som en surveyXactundersøgelse, som gav alle interviewede adgang til at svare på undersøgelsen umiddelbar efter samtalerne, og inden de havde kendskab til deres point. Efter station 2 fik de interviewede udleveret et link og/eller en QR-kode, som gav dem adgang til undersøgelsen. De interviewede kunne svare pr mobil, computer eller på opstillede computere på optagelsessamtalestederne.

Linket/ QR-koden har ikke været personlig, men det vurderes, at ingen har haft interesse i at svare flere gange. Fordelen ved denne fremgangsmåde har været, at de interviewede kunne svare på undersøgelsen umiddelbar efter, de kom ud fra station 2.

Surveyen er designet som en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse med svarmuligheder opbygget som en *likert skala*. Efter hvert hovedspørgsmål fik de interviewede mulighed for at skrive kommentarer i kommentarboks. Spørgeskemaet blev afprøvet i en mindre pilotundersøgelse med studerende, der var til optagelsessamtale 2014, og på baggrund heraf blev spørgeskemaet lettere justeret/ kvalificeret.

Ud af 1620 ansøgere som havde mulighed for at tage surveyen har 985 gennemført besvarelsen fuldt ud. Svarprocenten er således på 60,8 pct.

De kvalitative interview med de lærerstuderende blev gennemført som i alt otte fokusgruppeinterview på fire forskellige læreruddannelser, der er karakteriseret ved at omfatte både store og små udbudssteder og ved at være geografisk spredt.

På hvert af de fire læreruddannelsessteder blev der gennemført ét fokusgruppe interview med hhv. studerende, der var optaget på karakter igennem kvote 1 og studerende, der var optaget via optagelsessamtaler i kvote 2. Hvert interview omfattede 4-5 studerende.

Som analysemetode er der anvendt meningskondensering. Alle interviews er analyseret for at få et samlet overblik over fælles og forskellige pointer i relation til spørgsmålene, og de centrale pointer og problemstillinger er sammenfattet og belyst gennem eksempler på udsagn fra respondenterne. Alle udsagn er anonymiseret.

5.3 Procesanalyse

Survey-undersøgelsen med interviewerne er gennemført som en surveyXactundersøgelse, som gav alle 109 interviewere, som gennemførte interviews i 2015, adgang til undersøgelsen via et tilsendt link. Linket var åbent i 14 dage.

Surveyen er designet som en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse med svarmuligheder opbygget som en *likert skala*.

Ud af de 109 interviewere svarede 59 på undersøgelsen, hvilket svarer til en svarprocent på godt 54 pct. Dette er noget lavere end den tilsvarende undersøgelse fra sidste år, hvor ca. svarprocenten var ca. 81 pct.

RAPPORTENS BILAG:

- Bilag 1: Input/output-analyse af optagelsessamtalerne på læreruddannelsen 2013-2015
 - Bilag 2: Ansørgeres oplevelser og vurderinger af interviewkonceptet for 2015
 - Bilag 3: Undersøgelse af image og studenteridentiteter på læreruddannelsen
 - Bilag 4: Intervieweres vurdering af interviewkonceptet 2015
 - Bilag 5: Rapport over FoU-projekt vedrørende interviewkonceptet for læreruddannelsens optagelsessamtaler
-